

23.6.2010

SISÄASIAINMINISTERIÖ

24.06.2010

Joensuun seutu

LAUSUNTO

INRIKESMINISTERIET

Viite: Lausuntopyyntö SM024:00=2009

Asia: Joensuun seudun työ- ja elinkeinotoimiston lausunto kotouttamislain uudistamiseksi

Kotoutumislain tavoitteena pitää olla mahdollisimman nopea maahanmuuttajien kotouttaminen Suomeen. Nykytilanteeseen pitää saada parannus ehdottomasti. Eri syistä tulleiden maahanmuuttajien kotoutuminen kestää aivan liian kauan. Ikävimmät esimerkit tulevat turvapaikanhakijoiden kohdalta.

On tärkeää, että uudistettava kotoutumislaki täsmentää yhteistyötä ja vastuita kunnan, TE-toimiston ja muiden toimijatahojen välillä. Vastuiden määrittelyn ja sitä kautta paikallisesti järjestettävän yhteistyön tulee olla saumatonta ja päällekkäisyyksiä vähentävää. Lainsäädännön tulee olla kokonaisuudessaan selkeä ja arjen työntekoa tukeva.

TE-toimistomme alueella on kaksi kaupunkia ja neljä kuntaa. Työssämme katsomme työmarkkinoita laajemmin kuin yhden kunnan kannalta. Isommassa TE-toimistossa voimme mielestämme saada laajempaa ja syvällisempää osaamista maahanmuuttajien palveluun. TE-toimistomme alueella on myös kaksi vastaanottokeskusta, joissa on paljon työhön halukkaita turvapaikanhakijoita. Samoin Itä-Suomen yliopistossa ja Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa opiskelee vuosittain satoja ulkomaisia opiskelijoita. Lisääntyvän työn määrää on vaikea hahmottaa, koska lain piiriin tulevat kuulumaan myös opiskelijat. Arviomme mukaan uusi laki tulee lisäämään henkilöresurssien tarvetta nykyisestään.

Valtionhallinnon tuottavuusohjelma vähentää henkilö- ja toimintamenoiresurssejamme jatkossa. Tämä tuo pidemmällä aikajänteellä haasteita TE-toimistolle, mihin niukkenevat resurssimme kohdistetaan. Uusi laki tuo meille paljon lisätehtäviä ja vaatimuksia ja näitä joudumme täällä priorisoimaan suhteessa muihin TE-toimistolle määrättyihin työtehtäviin.

Kotoutumisajan pituus tuo arjen työhön moninaiset haasteet. Meillä on ollut maahanmuuttajia, jotka oppivat kielen hetkessä ja joillakin kielen oppiminen ei onnistu lainkaan. Tässä tulee olla alueellista harkintavaltaa 3 – 5 vuoden ajalle. Pidempi aika turvaa ehdottomasti paremman kotoutumisen. Rinnasteisten toimenpiteiden ajanjakson tulee olla harkinnanvaraista ja siinä tulee olla mahdollisuudet tilannearvioin mukaisesti tehdä yksilöllisiä ratkaisuja. Ihmisten oppimisprosesseissa on suuriakin eroja ja tärkeintähän on saada kotoutuminen hoidettua tarkoituksenmukaisimmalla tavalla, joten uudessa laissa tulee olla sen mahdollistavat tarpeelliset joustovarot.

Tulemme tarvitsemaan tulevaisuudessa maahanmuuttajia osaavana työvoimana työmarkkinoiden toimivuuden turvaamisessa, joten hyvin toimivalla kotouttamislailalla tulee olemaan kokonaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeä merkitys.

Työ- ja elinkeinotoimiston johtaja Jarmo Valtonen